

ข้าราชการระดับสูงของไทยและความมุ่งมั่นในการพัฒนา ประเทศ : ผลวิจัยเชิงประจักษ์ข้อมูลระดับประเทศ กระทรวง และกรม

ติน ประชัญพทธิ

1. คำนำ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาข้าราชการระดับสูง (ระดับ 7-11) ของระดับประเทศ กระทรวง ทบวง และกรม 93 แห่ง (ที่ตอบแบบสอบถามตั้งแต่ 24

ผู้วิจัยขอขอบคุณสถาบันและบุคคลต่างๆ ดังต่อไปนี้คือ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน สถาบันวิจัยสังคมจุฬาลงกรณ์ The International Development and Research Centre (IDRC), The Canadian International Development Agency (CIDA) ดร.ชิงชัย หาญเจนลักษณ์ ศาสตราจารย์ ดร.ภระมล ทองธรรมชาติ รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภชัย ยาวะประภาษ รองศาสตราจารย์ ดร.ปรัชญา เวสารัชช์ รองศาสตราจารย์ ดร.วรินทร์ วงศ์หาญเชาว์ นางทิพาวดี เมฆสุวรรณ นายเชาว์ อรรถมานะ นายพิรเทพ รุ่งชีวัน นางวันเนาว์ บุลสุข นายอำนาจ ศรีพูนสุข และข้าราชการระดับสูง (ระดับ 7-11) ของทุกกระทรวง (ยกเว้นกระทรวงกลาโหม) ที่กรุณาตอบแบบสอบถามทั้ง 11,751 ท่าน ซึ่งถ้าปราศจากความอนุเคราะห์ของสถาบันและบุคคลดังกล่าวมานี้แล้ว ข้างต้น การวิจัยครั้งนี้คงเป็นไปไม่ได้ยากหรืออาจเป็นไปไม่ได้เลย

รองศาสตราจารย์ ภาคิชาวีรัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ฉบับขึ้นไป) ด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อตอบคำถามดังต่อไปนี้ (1) ระดับความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศของข้าราชการระดับสูงของไทยสูงต่ำมากน้อยเพียงใด (2) ภูมิหลังทางสังคม เศรษฐกิจของข้าราชการระดับสูง มีความสัมพันธ์กับความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศหรือไม่ (3) วิธีปฏิบัติทางการบริหารงานบุคคลของหน่วยราชการ มีความสัมพันธ์กับความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศของข้าราชการระดับสูงหรือไม่ และ (4) หน่วยราชการของไทยทั้ง 93 แห่งมีปัญหาอะไรบ้าง¹

1.1 กรอบแนวความคิด

ข้อสมมุติเบื้องต้นของการวิจัยในครั้งนี้ก็คือ การพัฒนาประเทศจะเป็นไปได้ยากหรืออาจจะเป็นไปไม่ได้เลย หากข้าราชการระดับสูงขาดความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ และความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศดังกล่าวนี้ เป็นผลพวงภูมิหลังทางสังคมเศรษฐกิจของข้าราชการระดับสูงเองประการหนึ่ง และจากวิธีปฏิบัติทางการบริหารงานบุคคลของหน่วยราชการอีกประการหนึ่ง

ความจริงแล้ว การศึกษาเกี่ยวกับความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศของข้าราชการระดับสูงมิใช่เป็นเรื่องใหม่แต่อย่างใด หากแต่มีผู้ทำการวิจัยเรื่องนี้กันบ้างแล้ว ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ อย่างไรก็ตามการวิจัยเหล่านั้นใช้ข้อมูลในวงจำกัดมาก และผลวิจัยก็แตกต่างกันออกไปตามสัดส่วนของข้อมูลและกาลเทศะ สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ประชากรข้าราชการระดับสูงของทุกกระทรวง ทบวง กรม ยกเว้นกระทรวงกลาโหมเป็นหน่วยวิเคราะห์ และนับว่าเป็นหน่วยวิเคราะห์ที่มากที่สุดเท่าที่เคยมีผู้ทำไว้ในประเทศไทย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้อาศัยกรอบแนวความคิดของท่านผู้รู้หลายท่านด้วยกัน คือ ผลงานของ ลิขิต ธีรเวคิน เดอกูชแมนและคาร์บอนแนล ศูนย์มานาชาติเกี่ยวกับค่านิยมทางการเมืองและผลงานวิจัยของผู้วิจัยเอง ซึ่งผู้วิจัยจะขอกล่าวถึงรายละเอียดของผลงานเหล่านี้สักเล็กน้อยดังนี้

ผลงานของ ลิซิต ริเวดิน² มีสมมุติฐานว่า ภูมิหลังของสังคมเศรษฐกิจของข้าราชการชั้นหัวหน้าของไทย 56 คน มีความสัมพันธ์กับทัศนคติทางการเมือง (เสรีนิยมหรืออนุรักษนิยม) และจากการทดสอบสมมุติฐานดังกล่าวพบว่า ตัวแปรภูมิหลังทางสังคมเศรษฐกิจบางตัวมีความสัมพันธ์กับทัศนคติทางการเมือง นั่นก็คือ ข้าราชการชั้นหัวหน้าที่มีอายุน้อยและการศึกษาสูง จะมีทัศนคติทางการเมืองแบบเสรีนิยม ซึ่งทัศนคติทางการเมืองที่มีลักษณะเป็นเสรีนิยมนี้ ลิซิต เรียกว่า ความเป็นสมัยใหม่

สมมุติฐานประการหนึ่งของ เดอกูชแมนและคาร์บอนแนล³ ก็คือ ลักษณะทางสังคมเศรษฐกิจของผู้บริหารฟิลิปปินส์ 176 คน มีความสัมพันธ์กับความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศและผลของการทดสอบสมมุติฐานนี้ปรากฏว่า ปริญาบัตรทางวิชาชีพมีความสัมพันธ์กับการหลีกเลี่ยงความขัดแย้ง และอาชีพบิดามีความสัมพันธ์กับความกล้าเสี่ยงตัดสินใจ (โปรดสังเกตว่าการหลีกเลี่ยงความขัดแย้งและความกล้าเสี่ยงตัดสินใจเป็นองค์ประกอบของความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งจะได้กล่าวโดยละเอียดต่อไป)

การศึกษาข้ามชาติของศูนย์ศึกษานานาชาติเกี่ยวกับค่านิยมทางการเมือง⁴ เน้นการเปรียบเทียบค่านิยมทางการเมืองผู้นำท้องถิ่นที่มีอิทธิพลเหนือ "ความกระฉับกระเฉงของชุมชน" ในอินเดีย สหรัฐอเมริกา ยูโกสลาเวีย และโปแลนด์ คำว่าความกระฉับกระเฉงของชุมชนหมายถึงความสามารถของผู้นำท้องถิ่น ในอันที่จะระดมทรัพยากรและมีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมตัดสินใจในการพัฒนาชุมชนและประเทศชาติ หรือเพื่อปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งให้สัมฤทธิ์ผล (ซึ่งมิติทั้งสองนี้เป็นองค์ประกอบของความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศเช่นเดียวกัน) และจากการศึกษาครั้งนี้พบว่าผู้นำท้องถิ่นในประเทศเหล่านี้มีค่านิยมทางการเมือง ซึ่งมีผลต่อความกระฉับกระเฉงของชุมชนแตกต่างกันออกไป ยกตัวอย่างเช่น ผู้นำท้องถิ่นของอินเดียจะเน้นค่านิยมทางการเมืองในมิติความผูกพันในชาติและการหลีกเลี่ยงความขัดแย้งส่วนค่านิยมทางการเมือง

ของผู้นำท้องถิ่นในสหรัฐอเมริกาและยูโกสลาเวียกลับเน้นมิติการพัฒนาเศรษฐกิจ เป็น
ต้น

จากการอาศัยผลงานของท่านผู้รู้ข้างต้น ผู้วิจัยได้ทดสอบสมมุติฐานว่า
ภูมิหลังทางสังคมเศรษฐกิจของข้าราชการระดับ 7-11 จำนวน 345 คน จากหน่วยงาน
ทุกแห่ง และวิธีปฏิบัติทางการบริหารงานบุคคลของหน่วยงานเหล่านี้ จะมีความ
สัมพันธ์กับความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศหรือไม่⁵ และจากการทดสอบสมมุติฐานใน
ครั้งนั้นพบว่า

(1) โอกาสที่ได้รับการฝึกอบรม โอกาสที่ได้รับเงินเดือนสองขั้น เกณฑ์
ในการพิจารณาเงินเดือนสองขั้น และการลงโทษทางวินัย ตัวแปรวิธีปฏิบัติทางการ
บริหารงานบุคคล มีความสัมพันธ์กับความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ

(2) ระดับความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศของข้าราชการเหล่านี้ อยู่
ในระดับปานกลาง กล่าวคือ ร้อยละ 10.7 อยู่ในระดับสูง ร้อยละ 55.4 อยู่ในระดับปาน
กลาง และร้อยละ 33.9 อยู่ในระดับต่ำ

1.2 สมมุติฐานของการวิจัย

จากการอาศัยกรอบแนวความคิดในข้อ 1.1 ผู้วิจัยได้ตั้งสมมุติฐานใน
การวิจัยไว้ว่า

(1) ภูมิหลังทางสังคมเศรษฐกิจ ซึ่งมีอยู่ทั้งหมด 42 ตัวแปร มีความ
สัมพันธ์กับความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศของข้าราชการระดับสูง และ

(2) วิธีปฏิบัติทางการบริหารงานบุคคลของหน่วยงานซึ่งมีอยู่ทั้งหมด
16 ตัวแปร มีความสัมพันธ์กับความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศของข้าราชการระดับสูง
นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้สำรวจระดับความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศของข้าราชการ
ระดับสูง และปัญหาของหน่วยราชการด้วย

2. ระเบียบวิธีวิจัย

2.1 คำนิยามของแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อที่จะทดสอบสมมุติฐานดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยขอให้คำนิยามของแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัยข้างล่างนี้

(1) คำนิยามของภูมิลักษณ์ทางสังคมเศรษฐกิจ ภูมิลักษณ์ทางสังคมเศรษฐกิจหมายถึงภูมิลักษณ์ของข้าราชการระดับสูง ซึ่งมีอยู่ทั้งหมด 42 ตัวแปรดังต่อไปนี้ คือ กระทรวงที่สังกัด กรมที่สังกัด สถานที่ทำงาน (ใน/นอกกรุงเทพฯ) สถานที่ทำงาน (ใน/นอกเขตเทศบาล) สถานที่ทำงาน (ใน/นอกหน่วย) ลักษณะงานที่ทำ (บริหาร วิชาการ วิจัย วางแผน ฯลฯ) ลักษณะงานที่ทำ (เกี่ยวข้อง/ไม่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชนบท) ภูมิลำเนา อายุ ความประสงค์/ไม่ประสงค์ที่จะเกษียณก่อนอายุครบ 60 ปี เพศ ศาสนา สถานภาพการสมรส จำนวนบุตร/ธิดา บิดายังมีชีวิต/สิ้นชีวิตแล้ว มารดายังมีชีวิต/สิ้นชีวิตแล้ว อาชีพบิดา ระดับการศึกษาสูงสุดก่อนรับราชการ ระดับการศึกษาสูงสุดหลังรับราชการ การเคย/ไม่เคยได้รับทุนศึกษาต่อภายในประเทศก่อนเข้ารับราชการ ประเภทของทุนที่ได้รับเพื่อศึกษาต่อภายในประเทศก่อนรับราชการ สถานศึกษาต่อภายในประเทศก่อนเข้ารับราชการ การเคย/ไม่เคยได้รับทุนศึกษาต่อต่างประเทศก่อนเข้ารับราชการ ประเภทของทุนศึกษาต่อต่างประเทศก่อนเข้ารับราชการ การเคย/ไม่เคยได้รับทุนศึกษาต่อภายในประเทศหลังรับราชการแล้ว ประเภทของทุนศึกษาต่อภายในประเทศหลังรับราชการแล้ว สถานศึกษาต่อภายในประเทศหลังรับราชการแล้ว การเคย/ไม่เคยได้รับทุนศึกษาต่อต่างประเทศหลังรับราชการแล้ว ประเภทของทุนศึกษาต่อต่างประเทศหลังรับราชการแล้ว สถานศึกษาต่อต่างประเทศหลังรับราชการแล้ว ความรู้พิเศษทางด้านภาษาต่างประเทศ ความรู้พิเศษทางด้านช่าง ความรู้พิเศษทางด้านคอมพิวเตอร์ ความรู้พิเศษทางด้านศิลปะ อายุราชการ ระดับ (ซี) ตำแหน่ง ระยะเวลาที่

ดำรงตำแหน่งปัจจุบัน อัตราเงินเดือน เงินเดือนเต็มขั้น/ยังไม่เต็มขั้น และเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับพระราชทาน

(2) **คำนิยามวิธีปฏิบัติทางการบริหารงานบุคคล** วิธีปฏิบัติทางการบริหารงานบุคคลหมายถึง การที่กระทรวง ทบวง กรม นำเอาระเบียบ และกฎเกณฑ์ของการบริหารงานบุคคลมาบังคับใช้จริง ๆ และการบังคับใช้นั้นนั้นมิตต่อความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ วิธีปฏิบัติทางการบริหารงานบุคคลในการวิจัยครั้งนี้มีอยู่ทั้งหมด 16 ตัวแปรด้วยกัน กล่าวคือ การเคย/ไม่เคยมีโอกาสฝึกอบรมภายในประเทศ การเคย/ไม่เคยมีโอกาสฝึกอบรมต่างประเทศ การเคย/ไม่เคยมีโอกาสดูงานภายในประเทศ การเคย/ไม่เคยมีโอกาสดูงานต่างประเทศ การเคย/ไม่เคยปฏิบัติภารกิจวิจัยในประเทศ การเคย/ไม่เคยปฏิบัติงานวิจัยต่างประเทศ การเคย/ไม่เคยร่วมสัมมนาภายในประเทศ การเคย/ไม่เคยร่วมสัมมนาต่างประเทศ จำนวนครั้งที่ได้รับเงินเดือนสองชั้น เกณฑ์ในการพิจารณาเงินเดือนสองชั้น จำนวนครั้งที่ได้รับเลื่อนระดับ การถึง/ยังไม่ถึงเกณฑ์ที่จะได้รับเลื่อนระดับ จำนวนครั้งที่ได้เลื่อนตำแหน่ง การถึง/ยังไม่ถึงเกณฑ์จะได้เลื่อนตำแหน่ง การเคย/ไม่เคยโยกย้ายหน้าที่การงาน และเกณฑ์ในการลงโทษทางวินัย

(3) **คำนิยามความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ** ความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศหมายถึง ความผูกพันด้านค่านิยมที่ข้าราชการระดับสูงมีต่อมิติต่าง ๆ 10 มิติด้วยกัน คือ ความเปลี่ยนแปลง การยอมให้ผู้อื่นเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ความอดกลั้น ความเสมอภาค การพัฒนาเศรษฐกิจ ความห่วงใยในชาติ ความเสียสละ ความกล้าเสี่ยงตัดสินใจ ความผูกพันในงานและการปฏิบัติงานให้สัมฤทธิ์ผล หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า หากข้าราชการระดับสูงมีระดับความผูกพันด้านค่านิยมทั้งสิบมิตินี้สูง ก็แสดงว่ามีระดับความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศสูงด้วย (การวัดระดับความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศใช้มาตรวัดของไลเกอร์)

2.2 การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้อาศัยแบบสอบถามเป็นหลัก นอกเหนือไปจากข้อมูลทุติยภูมิของทางราชการ หนังสือ วิทยานิพนธ์ คุชกุฎบัณฑิต และข้อมูลจากแหล่งอื่น ๆ

แบบสอบถามดังกล่าวแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ส่วนแรกถามเกี่ยวกับภูมิหลังทางสังคมเศรษฐกิจทั้ง 42 ตัวแปร ส่วนที่สองถามเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติทางการบริหารงานบุคคลทั้ง 16 ตัวแปร ส่วนที่สามถามเกี่ยวกับความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ และส่วนที่สี่เกี่ยวกับปัญหาของหน่วยราชการต่างๆ ข้อมูลที่ได้นำมาบันทึกไว้ในเทปคอมพิวเตอร์ ทบทวนความถูกต้อง และวิเคราะห์โดยโปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี เอส เอ็กซ์

ข้อมูลเกี่ยวกับความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ได้ผ่านการกลั่นกรองและทดสอบถึงสองครั้ง ครั้งแรกเมื่อผู้วิจัยทำวิทยานิพนธ์ปริญญาคุชกุฎบัณฑิต เมื่อปี พ.ศ.2525⁶ และครั้งที่สองเมื่อผู้วิจัยทำการวิจัยหัวหน้าภาควิชา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี พ.ศ. 2527⁷ ซึ่งจากการทดสอบทั้งสองครั้งนั้น ปรากฏว่าแบบสอบถามมีความคงเส้นคงวาหรืออำนาจจำแนกซึ่งค่าที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ขึ้นไป และมีความเชื่อถือได้ร้อยละ 95.05 และ 88.8 ตามลำดับ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ทำการทดสอบความเชื่อถือได้ของคำถามเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติทางการบริหารงานบุคคล และคำถามเกี่ยวกับเกณฑ์ในการพิจารณาเงินเดือนสองชั้นโดยเฉพาะอีกด้วย ซึ่งปรากฏว่าคำถามเหล่านี้มีความเชื่อถือได้ร้อยละ 75.18 และร้อยละ 79.27 ตามลำดับ สำหรับความเป็นปรนัยของแบบสอบถามก็ได้มีการทดสอบล่วงหน้ากับข้าราชการสำนักงบประมาณเมื่อปี พ.ศ.2524⁸ และกับบุคลากรของสภาอากาศไทยเมื่อปี พ.ศ.2526⁹ ส่วนความถูกต้องของแบบสอบถามก็ได้อาศัยคำแนะนำจากคณาจารย์ทั้งในและนอกประเทศ ตลอดจนประสบการณ์ส่วนตัวของผู้วิจัยเอง ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความมั่นใจ

ว่าเครื่องมือที่นำมาใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้นี้มีความคงเส้นคงวา เชื่อถือได้ ความเป็นปรนัย และความถูกต้องอยู่ในระดับค่อนข้างสูง

2.3 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ข้าราชการระดับ 7-11 ของ 12 กระทรวง 1 ทบวง และหน่วยราชการอิสระ และกรม (93 หน่วยงาน ยกเว้นกระทรวงกลาโหม) ทั้งหมดจำนวน 20,000 คน ในจำนวนนี้มีผู้ตอบแบบสอบถามคืนกลับมา 11,253 คน หรือประมาณร้อยละ 56.27

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลจากแบบสอบถามทั้ง 11,253 ฉบับ ได้รับการบันทึกไว้ในเทปคอมพิวเตอร์ และได้รับการตรวจสอบความถูกต้องจนแน่ใจว่าไม่ผิดพลาด และเพื่อที่จะทดสอบสมมุติฐานต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เอส พี เอส เอส เอ็มส์ โดยได้หาค่าเฉลี่ยและอัตราร้อยละเพื่อดูการกระจายของข้อมูล และตารางคุณไขว้ในการหาค่าไคสแควร์และค่าเคนคาล ทอซี ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ

3. ผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้จะรายงานเป็น 4 หัวข้อด้วยกันคือ (1) ระดับความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศของข้าราชการระดับสูง (2) ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังทางสังคม เศรษฐกิจของข้าราชการระดับสูงและความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ (3) ความสัมพันธ์ระหว่างวิถีปฏิบัติทางการบริหารงานบุคคล และความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ และ (4) ปัญหาของหน่วยราชการต่าง ๆ

3.1 ระดับความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศของข้าราชการ ระดับสูง

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ข้าราชการระดับสูงของไทยมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศอยู่ในระดับสูง ทั้งในระดับประเทศและกระทรวง ทบวง กรม ในระดับประเทศนั้น พบว่า ข้าราชการระดับสูงร้อยละ 94.3 มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 5.7 อยู่ในระดับปานกลาง และร้อยละ 0.0 อยู่ในระดับต่ำ ส่วนในระดับกระทรวง ทบวง กรม นั้น พบว่า ข้าราชการระดับสูงของไทย มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศอยู่ในระดับสูงเช่นเดียวกัน และข้าราชการระดับสูงใน 2 หน่วยงานมีระดับความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศสูงถึงร้อยละ 100.00 (สำนักผังเมือง กระทรวงมหาดไทย และกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ) ส่วนข้าราชการระดับสูงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศค่อนข้างต่ำ เมื่อเทียบกับข้าราชการระดับสูงของหน่วยราชการอื่น ๆ คือ ข้าราชการระดับสูงของสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ แม้กระนั้นก็ตามระดับความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศของข้าราชการระดับสูงของสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ก็ยังนับว่าค่อนข้างสูง กล่าวคือ ร้อยละ 70.9 มีระดับความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 29.1 อยู่ในระดับปานกลาง และร้อยละ 0.0 อยู่ในระดับต่ำ ส่วนระดับความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศของข้าราชการระดับสูงในกระทรวง ทบวง กรม อื่น ๆ นอกจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้นนั้น ล้วนแต่อยู่ในระดับสูงประมาณร้อยละ 80-90 ด้วยกันทั้งสิ้น

กลุ่มทั้งในและนอกประเทศ กล่าวโจมตีข้าราชการระดับสูงของไทยว่าเป็นผู้ที่ไม่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนา หรือต่อต้านการพัฒนานั้น ยังห่างไกลจากความเป็นจริงอยู่มาก หากพิจารณาจากข้อมูลเชิงประจักษ์มิใช่เพียงแต่กล่าวหาลอย ๆ โดยปราศจากข้อเท็จจริง หรือใช้สามัญสำนึกและความรู้สึกส่วนตัวเป็นที่ตั้ง นอกจากนี้ จากผลวิจัยของผู้วิจัยเองพบว่า ข้าราชการระดับสูงของไทยมีแนวโน้มที่จะมีวิชาชีพนิยมสูงขึ้นด้วย¹⁰ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า การที่ข้าราชการระดับสูงของไทยมีระดับความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศสูง แต่ที่ยังไม่ได้แสดงออกทางด้านพฤติกรรมให้เห็นอย่าง

ชัดเจนอาจจะเป็นเพราะสภาพแวดล้อมที่ไม่เอื้อหรือระบบราชการยังมิได้ตั้งใจและเต็มใจที่จูงใจให้ข้าราชการเหล่านั้นนำเอาศักยภาพมาใช้อย่างเต็มที่ก็อาจจะเป็นได้ ซึ่งเรื่องนี้จำเป็นจะต้องมีการวิเคราะห์เจาะลึกในประเด็นเหล่านี้กันต่อไป

3.2 ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังทางสังคมเศรษฐกิจและ ความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในระดับประเทศ กระทรวง ทบวง และกรม 93 แห่ง พบว่าตัวแปรภูมิหลังทางสังคมเศรษฐกิจทั้ง 42 ตัวแปรนั้น ทุกตัวมีความสัมพันธ์กับความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศด้วยกันทั้งสิ้น จะผิดแผกกันอยู่บ้างก็ตรงที่มีความสัมพันธ์ไม่เท่ากันเท่านั้น ซึ่งรายละเอียดของความสัมพันธ์ดังกล่าวพอจะสรุปได้ดังนี้

(1) ความสัมพันธ์ระหว่างกระทรวงที่สังกัดและความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพบว่าข้าราชการระดับสูงของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยราชการอิสระมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศสูงที่สุด

(2) ความสัมพันธ์ระหว่างกรมที่สังกัดและความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพบว่าข้าราชการระดับสูงของสำนักงานอาหารและยามีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศสูงที่สุด

(3) ความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่ทำงาน (ใน/นอกกรุงเทพฯ) และความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพบว่าข้าราชการระดับสูงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศได้แก่ (ก) ผู้มีสถานที่ทำงานอยู่ในกรุงเทพฯ กรณีกรมสรรพากร และสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ (ข) ผู้มีสถานที่ทำงานอยู่นอกกรุงเทพฯ กรณีสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบทและกรุงเทพมหานคร

(4) ความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่ทำงาน (ใน/นอกเขตเทศบาล) และความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพบว่าข้าราชการระดับสูงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศได้แก่ (ก) ผู้มีสถานที่ทำงานอยู่ในเขตเทศบาล กรณีกรมสามัญ

ศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ข) ผู้มีสถานที่ทำงานอยู่นอกเขตเทศบาล กรณีสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

(5) ความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่ทำงาน (ใน/นอกหน่วยงาน) และความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพบว่าข้าราชการระดับสูงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศได้แก่ (ก) ผู้ที่มีสถานที่ทำงานอยู่ในหน่วยงาน กรณีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (ข) ผู้มีสถานที่ทำงานอยู่นอกหน่วยงาน กรณีของระดับประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมเจ้าท่า สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ทบวงมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และหน่วยราชการอิสระ

(6) ความสัมพันธ์ระหว่างงานที่ทำ (บริหาร วิชาการ วิจัย วางแผน ฯลฯ) และความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพบว่าข้าราชการระดับสูงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศได้แก่ (ก) ผู้ที่ทำงานเกี่ยวกับการวิจัย กรณีสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ข) ผู้ที่ทำงานเกี่ยวกับการวางแผน กรณีสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการพลังงาน และกระทรวงอุตสาหกรรม (ค) ผู้ที่ทำงานเกี่ยวกับการพัฒนา กรณีกรมเจ้าท่า (ง) ผู้ที่ทำงานเกี่ยวกับการบริหาร กรณีกรมโยธาธิการ กรมศิลปากรและมหาวิทยาลัยขอนแก่น และสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ (จ) ผู้ที่ทำงานเกี่ยวกับวิชาการ กรณีกระทรวงยุติธรรม และ (ฉ) ผู้ที่ทำงานเกี่ยวกับการบริหาร กรณีกระทรวงสาธารณสุข

(7) ความสัมพันธ์ระหว่างงานที่ทำ (เกี่ยวข้อง/ไม่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชนบท) และความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพบว่าข้าราชการระดับสูงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศได้แก่ (ก) ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการ

พัฒนาชนบท กรณีระดับประเทศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน ทบวงมหาวิทยาลัย และหน่วยราชการอิสระ (ข) ผู้ที่ทำงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชนบท กรณีสำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมพัฒนาชุมชน และกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

(8) ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิฐานะและความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพบว่าข้าราชการระดับสูงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ได้แก่ (ก) ผู้มีภูมิฐานะอยู่ในภาคใต้ กรณีกรมป่าไม้ กรมทางหลวง กรมการตำรวจในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ข) ผู้ที่มีภูมิฐานะอยู่ในภาคเหนือ กรณีสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร สำนักผังเมือง กรมการแพทย์ และมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ค) ผู้ที่มีภูมิฐานะอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรณีกรมสามัญศึกษา (ง) ผู้ที่มีภูมิฐานะอยู่ในภาคตะวันออก กรณีกระทรวงอุตสาหกรรม และ (จ) ผู้ที่มีภูมิฐานะอยู่ในภาคกลาง กรณีมหาวิทยาลัยศิลปากร

(9) ความสัมพันธ์ระหว่างอายุและความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพบว่าข้าราชการระดับสูงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศได้แก่ (ก) ผู้มีอายุมากเท่าใดก็ยิ่งมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศสูงมากขึ้นเพียงนั้น กรณีระดับประเทศ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี กรมประชาสัมพันธ์ กรมป่าไม้ กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงคมนาคม สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง กรมอัยการ กรุงเทพมหานคร กรมการแพทย์ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และกรมทรัพยากรธรณี (ข) ผู้ที่ยังมีอายุมากเท่าใดก็มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศต่ำลงเพียงนั้น กรณีกรมการค้าต่างประเทศ กรมโรงงานอุตสาหกรรม และสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ (ค) ผู้ที่มีอายุ 45-54 ปี กรณีสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (ง) ผู้ที่มีอายุ 34 ปีลงมา กรณีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์

และกรมสามัญศึกษา (จ) ผู้ที่มีอายุ 35-44 ปี กรณีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ฉ) ผู้ที่มีอายุ 54 ปีขึ้นไป กรณีมหาวิทยาลัยกรมศิลปากร

(10) ความสัมพันธ์ระหว่างความประสงค์/ไม่ประสงค์ที่จะเกษียณก่อนอายุครบ 60 ปีและความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพบว่าข้าราชการระดับสูงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศได้แก่ (ก) ผู้ที่มีความประสงค์จะเกษียณก่อนอายุครบ 60 ปี กรณีระดับประเทศ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมพัฒนาที่ดิน กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงพลังงานแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (ข) ผู้ที่ไม่ประสงค์จะเกษียณก่อนอายุครบ 60 ปี กรณีสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรมสรรพสามิต กระทรวงสาธารณสุข กรมอนามัย กรมทรัพยากรธรณี หน่วยราชการอิสระ และสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์

(11) ความสัมพันธ์ระหว่างเพศและความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพบว่าข้าราชการระดับสูงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศได้แก่ (ก) ข้าราชการชาย กรณีกรมธนารักษ์ กรมทางหลวง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ข) ข้าราชการหญิง กรณีกรมวิชาการเกษตร สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท กรมโรงงานอุตสาหกรรม หน่วยราชการอิสระ และสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์

(12) ความสัมพันธ์ระหว่างศาสนา และความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพบว่าข้าราชการระดับสูงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศได้แก่ (ก) ผู้ที่นับถือศาสนาอิสลาม กรณีกรุงเทพมหานคร และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ข) ผู้ที่นับถือศาสนาพุทธ กรณีกรมศิลปากร สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ค) ผู้ที่นับถือศาสนาคริสต์ กรณีกรมการแพทย์

(13) ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพการสมรสและความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพบว่า ข้าราชการระดับสูงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศได้แก่ (ก) ผู้ที่สมรสแล้ว กรณีกรมประมงและกรมโยธาธิการ (ข) ผู้ที่หย่าร้าง กรณีกระทรวงศึกษาธิการ กองควบคุมโรคติดต่อ และกรมอาชีวศึกษา (ค) ผู้ที่แยกกันอยู่กับคู่สมรส กรณีกระทรวงศึกษาธิการ กรมควบคุมโรคติดต่อ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กรมสามัญศึกษา และกรมอาชีวศึกษา (ง) ผู้ที่เป็นโสด กรณีกรมสรรพสามิต สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (จ) ผู้ที่เป็นหม้าย กรณีสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมราชทัณฑ์ และกรมอาชีวศึกษา

(14) ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนบุตร/ธิดา และความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพบว่าข้าราชการระดับสูงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศได้แก่ (ก) ผู้ที่ยังมีบุตร/ธิดามากเท่าใด ก็ยิ่งมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศสูงมากขึ้นเพียงนั้น กรณีสำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรี กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน กรมส่งเสริมสหกรณ์ และสำนักผังเมือง (ข) ผู้ที่ยังมีบุตร/ธิดามากเท่าใด ก็ยิ่งมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศต่ำลงเพียงนั้น กรณีกรมสรรพากร และสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ค) ผู้ที่ไม่มีบุตร/ธิดาเลย กรณีกรมประมง กรมการขนส่งทางบก มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า (ง) ผู้ที่มีบุตร/ธิดาเพียงคนเดียว กรณีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรมประชาสัมพันธ์ (จ) ผู้ที่มีบุตร/ธิดา 2 คน กรณีสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ (ฉ) ผู้ที่มีบุตร/ธิดา 3 คน กรณีสำนักนายกรัฐมนตรี และ (ช) ผู้ที่มีบุตร/ธิดามากกว่า 3 คนขึ้นไป กรณีระดับประเทศ มหาวิทยาลัยขอนแก่น กระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง กระทรวงสาธารณสุขและกรมการแพทย์

(15) ความสัมพันธ์ระหว่างการที่บิดายังมีชีวิต/สิ้นชีวิตแล้วและความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพบว่า ข้าราชการระดับสูงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศได้แก่ (ก) ผู้ที่บิดายังมีชีวิตอยู่ กรณีสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ข) ผู้ที่บิดาสิ้นชีวิตแล้ว กรณีระดับประเทศ กรมประชาสัมพันธ์ กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงศึกษาธิการ กรมอาชีวศึกษา กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

(16) ความสัมพันธ์ระหว่างการที่มารดายังมีชีวิต/สิ้นชีวิตแล้วและความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพบว่า ข้าราชการระดับสูงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศได้แก่ (ก) ผู้ที่มารดายังมีชีวิตอยู่ กรณีสำนักงานสถิติแห่งชาติ กรมสรรพากร กรมปศุสัตว์ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมการค้าต่างประเทศ กรมที่ดิน และกระทรวงศึกษาธิการ (ข) ผู้ที่มารดาสิ้นชีวิตแล้ว กรณีสำนักงานข้าราชการพลเรือน กระทรวงมหาดไทย และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

(17) ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพบิดาและความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพบว่า ข้าราชการระดับสูงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศได้แก่ (ก) ผู้ที่มาจากครอบครัวชาวประมง กรณีหน่วยราชการอิสระ สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ กรมโยธาธิการ กระทรวงสาธารณสุขและมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ข) ผู้ที่มาจากครอบครัวชาวนา กรณีกรมพัฒนาชุมชนและสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (ค) ผู้ที่มาจากครอบครัวช่าง กรณีหน่วยราชการอิสระและสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ (ง) ผู้ที่มาจากครอบครัวนักการเมือง กรณีสำนักงานสถิติแห่งชาติ และกรมวิชาการเกษตร (จ) ผู้ที่มาจากครอบครัวข้าราชการ กรณีกรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม และมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฉ) ผู้ที่มาจากครอบครัวพ่อค้า/นักธุรกิจ กรณีกระทรวงพาณิชย์ สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ และสำนักงานพลังงานแห่งชาติ (ช) ผู้ที่มาจากครอบครัวซึ่งทำงานในสำนักงาน กรณีกระทรวงพาณิชย์ (ซ) ผู้ที่มาจากครอบครัวนายควม กรณีกรมแรงงาน (ณ)

ผู้ที่มาจากครอบครัวชาวสวน กรณีกรุงเทพมหานคร (ญ) ผู้ที่มาจากครอบครัวลูกจ้าง กรณีกระทรวงสาธารณสุขและสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (ฎ) ผู้ที่มาจากครอบครัวกรรมกร กรณีกรมควบคุมโรคติดต่อ และ (ฏ) ผู้ที่มาจากครอบครัวชาวไร่ กรณีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

(18) ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาสูงสุดก่อนรับราชการ และความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพบว่าข้าราชการระดับสูงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศได้แก่ (ก) ผู้ที่ยังได้รับการศึกษาสูงสุดก่อนรับราชการสูงมากเพียงใด ก็ยังมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศสูงมากขึ้นเพียงนั้น กรณีสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม และกระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการพลังงาน (ข) ผู้ที่ยังได้รับการศึกษาสูงสุดก่อนรับราชการสูงมากเพียงใด ก็ยังมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศต่ำลงเพียงนั้น กรณีกระทรวงการต่างประเทศ กรมพัฒนาชุมชน กรมอัยการ สำนักผังเมืองและมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ค) ผู้ที่ได้รับการศึกษาสูงสุดก่อนรับราชการชั้นต่ำกว่าปริญญา กรณีสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กรมประชาสัมพันธ์ และกรมประชาสัมพันธ์ (ง) ผู้ที่ได้รับการศึกษาสูงสุดก่อนรับราชการชั้นปริญญาตรี กรณีสำนักนายกรัฐมนตรี กรมทางหลวง และสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ (จ) ผู้ที่ได้รับการศึกษาสูงสุดก่อนรับราชการชั้นปริญญาโท กรณีกรมชลประทาน กระทรวงพาณิชย์ และสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ และ (ช) ผู้ที่ได้รับการศึกษาสูงสุดก่อนรับราชการชั้นปริญญาเอกกรณีระดับประเทศ และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(19) ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาสูงสุดหลังรับราชการ และความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพบว่าข้าราชการระดับสูงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศได้แก่ (ก) ผู้ที่ยังได้รับการศึกษาสูงสุดหลังรับราชการสูงมากเพียงใด ก็ยังมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศสูงมากขึ้นเพียงนั้น กรณีสำนักงานคณะ

กรรมการข้าราชการพลเรือน กรมบัญชีกลาง กรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กรมควบคุมโรคติดต่อ สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ และทบวงมหาวิทยาลัย (ข) ผู้ที่ยังได้รับการศึกษาสูงสุดหลังรับราชการสูงมากเพียงใด ก็ยังมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศต่ำลงเพียงนั้น กรณีกรมประชาสัมพันธ์ กรมการขนส่งทางบก กรมทางหลวง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข และกรมวิทยาศาสตร์ (ค) ข้าราชการระดับสูงที่ได้รับการศึกษาสูงสุดหลังรับราชการชั้นต่ำกว่าปริญญาตรี กรณีกรุงเทพมหานคร และสำนักงานคณะกรรมการประณตศึกษาแห่งชาติ (ง) ข้าราชการระดับสูงที่ได้รับการศึกษาสูงสุดหลังรับราชการชั้นปริญญาตรี กรณีระดับประเทศกรมประมง กระทรวงคมนาคม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า และ (จ) ข้าราชการระดับสูงที่ได้รับการศึกษาสูงสุดหลังรับราชการชั้นปริญญาเอก กรณีระดับประเทศ และกรมการแพทย์

(20) ความสัมพันธ์ระหว่างการเคย/ไม่เคยได้รับทุนศึกษาต่อในประเทศก่อนรับราชการและความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพบว่า ข้าราชการระดับสูงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศได้แก่ (ก) ผู้ที่เคยได้รับทุนศึกษาต่อในประเทศก่อนรับราชการกรณีสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี กรมบัญชีกลาง กรมที่ดินและสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม (ข) ผู้ที่ไม่เคยได้รับทุนศึกษาต่อในประเทศก่อนรับราชการ กรณีระดับประเทศ กรมปศุสัตว์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ กรมราชทัณฑ์ กรมศิลปากร กรมสามัญศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ทบวงมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยรามคำแหง และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(21) ความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของทุนที่ได้รับเพื่อศึกษาต่อในประเทศก่อนรับราชการและความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพบว่า ข้าราชการระดับสูงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศได้แก่ (ก) ผู้ที่ได้รับทุนเพื่อ

ศึกษาต่อในประเทศก่อนรับราชการ ประเภททุนสถาบันอุดมศึกษา กรณีกระทรวงการต่างประเทศ และกรมส่งเสริมสหกรณ์ (ข) ผู้ที่เคยได้รับทุนเพื่อศึกษาต่อในประเทศก่อนรับราชการประเภททุนของโรงเรียนต่างชาติ กรณีสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

(22) ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษาต่อในต่างประเทศก่อนรับราชการและความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพบว่าข้าราชการระดับสูงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศได้แก่ (ก) ผู้ที่มีสถานศึกษาต่อในประเทศก่อนรับราชการในวิทยาลัย กรณีกรมราชทัณฑ์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และกระทรวงมหาดไทย (ข) ผู้ที่มีสถานศึกษาต่อในประเทศก่อนรับราชการในโรงเรียนรัฐบาล กรณีกรมสามัญศึกษา กรมการแพทย์ และสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

(23) ความสัมพันธ์ระหว่างการเคย/ไม่เคยได้รับทุนศึกษาต่อต่างประเทศก่อนรับราชการและความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพบว่าข้าราชการระดับสูงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศได้แก่ (ก) ผู้ที่เคยได้รับทุนศึกษาต่อต่างประเทศก่อนรับราชการ กรณีสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ กรมสรรพสามิต กรมป่าไม้ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมตำรวจ และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ข) ผู้ที่ไม่เคยได้รับทุนศึกษาต่อต่างประเทศก่อนรับราชการ กรณีระดับประเทศ กรมการปกครอง สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท กรมศิลปากร กรมอาชีวศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

(24) ความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของทุนที่ได้รับเพื่อศึกษาต่อต่างประเทศก่อนรับราชการและความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพบว่าข้าราชการระดับสูงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศได้แก่ (ก) ผู้ที่ได้รับทุนเพื่อศึกษาต่อต่างประเทศก่อนรับราชการ ประเภททุนองค์การระหว่างประเทศ กรณีระดับประเทศทบวงมหาวิทยาลัยและกระทรวงมหาดไทย (ข) ผู้ที่เคยได้รับทุนเพื่อการศึกษาต่อต่างประเทศก่อนรับราชการประเภททุนส่วนตัว กรณีกรมการปกครอง (ค) ผู้ที่เคยได้รับทุน

เพื่อศึกษาต่อต่างประเทศก่อนรับราชการประเภททุนรัฐบาลยุโรป กรณีกรรมการฝึกหัดครูและมหาวิทยาลัยศิลปากร (ง) ผู้ที่เคยไปทุนเพื่อศึกษาต่อต่างประเทศก่อนรับราชการประเภททุนรัฐบาลเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียใต้ กรณีกรมควบคุมโรคติดต่อและมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (จ) ผู้ที่เคยได้รับทุนเพื่อศึกษาต่อต่างประเทศก่อนรับราชการประเภททุนมูลนิธิต่างประเทศ กรณีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และ (ฉ) ผู้ที่เคยได้รับทุนศึกษาต่อต่างประเทศก่อนรับราชการประเภททุนรัฐบาลเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และตะวันออกเฉียงใต้ กรณีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

(25) ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษาต่อต่างประเทศก่อนรับราชการและความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพบว่าข้าราชการระดับสูงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศได้แก่ (ก) ผู้ที่มีสถานศึกษาต่อต่างประเทศก่อนรับราชการในประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียใต้ กรณีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (ข) ผู้ที่มีสถานศึกษาต่อต่างประเทศก่อนรับราชการในประเทศออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ กรณีสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

(26) ความสัมพันธ์ระหว่างการเคย/ไม่เคยได้รับทุนศึกษาต่อในประเทศหลังรับราชการและความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพบว่าข้าราชการระดับสูงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศได้แก่ (ก) ผู้ที่เคยได้รับทุนศึกษาต่อในประเทศหลังรับราชการ กรณีสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมชลประทาน กรมส่งเสริมการเกษตร สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมศิลปากร กรมทรัพยากรธรณี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ข) ผู้ที่ไม่เคยได้รับทุนศึกษาต่อในประเทศหลังรับราชการ กรณีกระทรวงคมนาคม กระทรวงมหาดไทย กรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ กรม

อนามัย กระทรวงอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยรามคำแหง และมหาวิทยาลัยศรีนครินทร-
วิโรฒ

(27) ความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของทุนที่ได้รับเพื่อศึกษาต่อ
ในประเทศหลังรับราชการและความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพบว่า
ข้าราชการระดับสูงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศได้แก่ ผู้ที่ได้รับทุนเพื่อศึกษาต่อ
ในประเทศหลังรับราชการ ประเภททุนต่างประเทศ กรณีกรมควบคุมโรคติดต่อ

(28) ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษาต่อในประเทศหลังรับ
ราชการและความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพบว่าข้าราชการระดับสูงที่มี
ความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศได้แก่ ผู้ที่มีสถานศึกษาต่อต่างประเทศหลังรับราชการใน
โรงเรียนรัฐบาล กรณีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกรมชลประทาน

(29) ความสัมพันธ์ระหว่างการเคย/ไม่เคยได้รับทุนศึกษาต่อต่าง
ประเทศหลังรับราชการและความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพบว่า
ข้าราชการระดับสูงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศได้แก่ (ก) ผู้ที่เคยได้รับทุน
ศึกษาต่อต่างประเทศหลังรับราชการ กรณีกรมบัญชีกลาง สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อ
เกษตรกรรม กรมการปกครอง สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ วิทยาลัยเทคโนโลยี
และอาชีวศึกษา กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม จุฬาลง
กรณ์มหาวิทยาลัย และสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ (ข) ผู้ที่ไม่เคยได้รับทุน
ศึกษาต่อต่างประเทศหลังรับราชการ กรณีระดับประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ กรม
อาเซียน กรมพัฒนาที่ดิน กรมพัฒนาชุมชน กรมราชทัณฑ์ สำนักผังเมือง กระทรวง
ยุติธรรม สำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ และมหาวิทยาลัยรามคำแหง

(30) ความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของทุนเพื่อศึกษาต่อ
ต่างประเทศหลังรับราชการและความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพบว่า
ข้าราชการระดับสูงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศได้แก่ (ก) ผู้ที่ได้รับทุนเพื่อ
ศึกษาต่อต่างประเทศหลังรับราชการ ประเภททุนรัฐบาลเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และ

เอเชียใต้ กรณีสำนักนายกรัฐมนตรี (ข) ผู้ที่ได้รับทุนศึกษาต่อต่างประเทศหลังรับราชการ ประเภททุนมูลนิธิต่างประเทศ กรณีกระทรวงคมนาคม กรมวิทยาศาสตร์บริการ และกรมอนามัย (ค) ผู้ที่ได้รับทุนเพื่อศึกษาต่อต่างประเทศหลังรับราชการประเภททุนองค์การระหว่างประเทศ กรณีกรมวิทยาศาสตร์บริการ และมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ง) ผู้ที่ได้รับทุนเพื่อศึกษาต่อต่างประเทศหลังรับราชการ ประเภททุนรัฐบาลเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และตะวันออกไกล กรณีกระทรวงอุตสาหกรรม (จ) ผู้ที่ได้รับทุนเพื่อศึกษาต่อต่างประเทศหลังรับราชการประเภททุนรัฐบาลอเมริกันและแคนาดา กรณีมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช และ (ฉ) ผู้ที่ได้รับทุนศึกษาต่อต่างประเทศหลังรับราชการประเภททุนรัฐบาลยุโรป กรณีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

(31) ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษาต่อต่างประเทศหลังรับราชการและความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพบว่าข้าราชการระดับสูงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศได้แก่ (ก) ผู้ที่มีสถานศึกษาต่อต่างประเทศหลังรับราชการในประเทศออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ กรณีกรมโยธาธิการ กระทรวงอุตสาหกรรม กรมทรัพยากรธรณี กรมปศุสัตว์ (ข) ผู้ที่มีสถานศึกษาต่อต่างประเทศหลังรับราชการในประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียใต้ กรณีกรมแรงงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และมหาวิทยาลัยมหิดล (ค) ผู้ที่มีสถานศึกษาต่อต่างประเทศหลังรับราชการในประเทศสหรัฐอเมริกา และแคนาดา กรณีวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา

(32) ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้พิเศษทางด้านภาษาและความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพบว่าข้าราชการระดับสูงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศได้แก่ (ก) ผู้ที่มีความรู้พิเศษทางด้านภาษาอังกฤษ กรณีกระทรวงคมนาคม และสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (ข) ผู้ที่มีความรู้พิเศษภาษาญี่ปุ่น กรณีวิทยาลัยมหิดล (ค) ผู้ที่มีความรู้พิเศษภาษาอื่น ๆ นอกจากภาษาอังกฤษ และญี่ปุ่น กรณีสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

(33) **ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้พิเศษทางด้านช่างและความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ** ซึ่งพบว่าข้าราชการระดับสูงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศได้แก่ (ก) ผู้ที่มีความรู้พิเศษทางด้านช่างก่อสร้าง กรณีกระทรวงศึกษาธิการ (ข) ผู้ที่มีความรู้พิเศษทางด้านช่างไฟฟ้า กรณีสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข และ (ค) ผู้ที่มีความรู้พิเศษทางด้านช่างยนต์ กรณีกระทรวงอุตสาหกรรม และสำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม

(34) **ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้พิเศษทางด้านคอมพิวเตอร์และความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ** ซึ่งพบว่าข้าราชการระดับสูงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศได้แก่ (ก) ผู้ที่มีความรู้พิเศษในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปได้ กรณีกระทรวงมหาดไทย และ (ข) ผู้ที่มีความรู้พิเศษในการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ได้ กรณีสำนักงานพลังงานแห่งชาติ

(35) **ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้พิเศษทางด้านศิลปะและความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ** ซึ่งพบว่าข้าราชการระดับสูงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศได้แก่ (ก) ผู้ที่เล่นดนตรีไทยเป็น กรณีสำนักนายกรัฐมนตรี (ข) ผู้ที่เล่นดนตรีสากลเป็น กรณีกรมการขนส่งทางบก และกระทรวงสาธารณสุข (ค) ผู้ที่ร้องเพลงสากลได้ กรณีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(36) **ความสัมพันธ์ระหว่างอายุราชการและความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ** ซึ่งพบว่าข้าราชการระดับสูงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศได้แก่ (ก) ผู้ที่ยังมีอายุราชการมากเพียงใดก็ยังมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศสูงขึ้นมาเพียงนั้น กรณีระดับประเทศ สำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรี กรมเจ้าท่า และกระทรวงมหาดไทย (ข) ผู้ที่ยังมีอายุราชการมากเพียงใดก็ยังมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศต่ำลงเพียงนั้น กรณีสำนักงานสถิติแห่งชาติ กรมการขนส่งทางบก กรมการค้าต่างประเทศ และสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ (ค) ผู้ที่มีอายุราชการ 26-30 ปี กรณีกรมพัฒนาที่ดิน และสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ (ง) ผู้ที่มีอายุราชการ 20

ปีลงมา กรณีกระทรวงพาณิชย์ และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (จ) ผู้ที่มีอายุราชการ 15 ปีลงมา กรณีสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์และกรมควบคุมโรคติดต่อ (ข) ผู้ที่มีอายุราชการ 36-40 ปี กรณีกรมการปกครอง (ค) ผู้ที่มีอายุราชการ 31-35 ปี กรณีกรมพัฒนาชุมชน (ง) ผู้ที่มีอายุราชการมากกว่า 40 ปีขึ้นไป กรณีกรมอัยการ กระทรวงยุติธรรม และสำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ (ฉ) ผู้ที่มีอายุราชการ 21-25 ปี กรณีกรมการแพทย์ (ช) ผู้ที่มีอายุราชการ 16-20 ปี กรณีกรมโรงงานอุตสาหกรรม และ (ฎ) ผู้ที่มีอายุราชการ 10 ปีลงมา กรณีมหาวิทยาลัยรามคำแหง

(37) ความสัมพันธ์ระหว่างระดับ (ซี) และความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพบว่า (ก) ผู้ที่ยังมีระดับ (ซี) สูงมากเพียงใดก็ยังมี ความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศสูงขึ้นมาเพียงนั้น กรณีกรมชลประทาน กรมปศุสัตว์ และกรมการค้าภายใน (ข) ผู้ที่ยังมีระดับ (ซี) สูงมากเพียงใดก็ยังมี ความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศต่ำลงเพียงนั้น กรณีกรมเจ้าท่า กระทรวงยุติธรรม กรมวิทยาศาสตร์บริการ กรมโรงงานอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยรามคำแหง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า (ค) ข้าราชการระดับ 11 กรณีระดับประเทศ และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ง) ข้าราชการระดับ 10 กรณีกรมบัญชีกลาง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมอัยการ และสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (จ) ข้าราชการระดับ 9 กรณีกรมการแพทย์ และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ฉ) ข้าราชการระดับ 8 กรณีกรมพัฒนาที่ดิน กรมสามัญศึกษา และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ช) ข้าราชการระดับ 7 กรณีสำนักงานนายกรัฐมนตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กรมปศุสัตว์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน และมหาวิทยาลัยมหิดล

(38) ความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งและความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งปรากฏว่าข้าราชการระดับสูงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศได้แก่ (ก) ผู้ที่ยังมีตำแหน่งสูงมากเพียงใดก็ยังมี ความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศสูงขึ้นมา

เพียงนั้น กรณีกรมบัญชีกลาง (ข) ผู้ที่ยังมีตำแหน่งสูงมากเพียงใดก็ยิ่งมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศต่ำลงเพียงนั้น กรณีสำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรี กรมการค้าภายใน และมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ค) ผู้ที่ดำรงตำแหน่งอธิบดี กรณีกรมอาชีวศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (ง) ผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยอธิบดี กรณีสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย กรมการปกครองและสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท (จ) ผู้ที่มีตำแหน่งผู้อำนวยการกอง กรณีกระทรวงสาธารณสุข (ฉ) ผู้ที่มีตำแหน่งหัวหน้ากอง กรณีกรมพัฒนาชุมชน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และกรมทรัพยากรธรณี (ช) ผู้ที่มีตำแหน่งเป็นที่ปรึกษา กรณีกรมศุลกากร สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ (ซ) ผู้ที่มีตำแหน่งเป็นผู้เชี่ยวชาญ กรณีกระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการพลังงาน กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และหน่วยราชการอิสระ และ (ณ) ผู้ที่มีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์/รองศาสตราจารย์ กรณีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

(39) ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งปัจจุบันและความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพบว่าข้าราชการระดับสูงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศได้แก่ (ก) ผู้ที่ยังดำรงตำแหน่งปัจจุบันนานมากเพียงใดก็ยิ่งมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศสูงขึ้นไปมากเพียงนั้น กรณีสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (ข) ผู้ที่ยังดำรงตำแหน่งปัจจุบันนานมากเพียงใดก็ยิ่งมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศต่ำลงเพียงนั้น กรณีกรมศุลกากร กรมอาเซียน และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ค) ผู้ที่ดำรงตำแหน่งปัจจุบัน 6-10 ปี กรณีกรมสรรพากร และสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ง) ผู้ที่ดำรงตำแหน่งปัจจุบัน 21-26 ปี กรณีกระทรวงการต่างประเทศ (จ) ผู้ที่ดำรงตำแหน่งปัจจุบัน 11-25 ปี กรณีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (ฉ) ผู้ที่ดำรงตำแหน่งปัจจุบัน 16-20 ปี กรณีสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ (ช) ผู้ดำรงตำแหน่งปัจจุบันมากกว่า 25 ปี กรณี

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และ (ข) ผู้ที่ดำรงตำแหน่งปัจจุบันต่ำกว่า 6 ปี กรณีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

(40) ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราเงินเดือน (ตามบัญชี ก.) และความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพบว่าข้าราชการระดับสูงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศได้แก่ (ก) ผู้ที่ยังมีอัตราเงินเดือนสูงมากเพียงใดก็มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศสูงมากขึ้นเพียงนั้น กรณีกรมประชาสัมพันธ์ (ข) ผู้ที่มีอัตราเงินเดือน 9,875 บาท กรณีสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี มหาวิทยาลัยรามคำแหง (ค) ผู้ที่มีอัตราเงินเดือน 8,475 บาท กรณีกรมศุลกากรและสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (ง) ผู้ที่มีอัตราเงินเดือน 14,395 บาท กรณีกรมการปกครองและกรมการแพทย์ (จ) ผู้ที่มีอัตราเงินเดือน 14,935 บาท กรณีกรมประชาสัมพันธ์ (ฉ) ผู้ที่มีอัตราเงินเดือน 12,535 บาท กรณีสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม (ช) ผู้ที่มีอัตราเงินเดือน 16,975 บาท กรณีกรมสามัญศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ซ) ผู้ที่มีอัตราเงินเดือน 15,575 บาท กรณีวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา (ด) ผู้ที่มีอัตราเงินเดือน 13,695 บาท กรณีสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ณ) ผู้ที่มีอัตราเงินเดือน 10,365 บาท กรณีกรมอนามัย และ (ง) ผู้ที่มีอัตราเงินเดือน 8,895 บาท กรณีกรมโรงงานอุตสาหกรรม

(41) ความสัมพันธ์ระหว่างเงินเดือนเต็มขั้น/ยังไม่เต็มขั้นและความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพบว่าข้าราชการระดับสูงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศได้แก่ (ก) ผู้ที่มีเงินเดือนเต็มขั้นแล้ว กรณีระดับประเทศ สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี กรมบัญชีกลาง กรมปศุสัตว์ กรมป่าไม้ กระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง กรมตำรวจ กรมแรงงาน กรมอัยการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กรมสามัญศึกษา กรมการแพทย์ และมหาวิทยาลัยขอนแก่น และ (ข) ผู้ที่มีเงินเดือนยังไม่เต็มขั้น กรณีกระทรวงการต่างประเทศ กรมอาเซียน กรมวิชาการเกษตร สำหรับงานเศรษฐกิจการเกษตร กรมอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการการประถมศึกษาแห่งชาติ และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

(42) ความสัมพันธ์ระหว่างเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับพระราชทานและความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพบว่าข้าราชการระดับสูงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ได้แก่ (ก) ผู้ที่ยังได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์สูงมากเพียงใด ก็ยังมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศสูงมากขึ้นเพียงนั้น กรณีกรมโรงงานอุตสาหกรรม (ข) ผู้ที่ได้รับพระราชทานทวีติยาภรณ์ช้างเผือก กรณีกรมราชทัณฑ์ และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และกรมทางหลวง (ค) ผู้ที่ได้รับพระราชทานมหาปรมาภรณ์ช้างเผือก กรณีสำนักนายกรัฐมนตรี และกระทรวงการคลัง (ง) ผู้ที่ได้รับพระราชทานทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย กรณีกรมป่าไม้ และกระทรวงคมนาคม (จ) ผู้ที่ได้รับพระราชทานประถมาภรณ์ช้างเผือก กรณีกรมที่ดิน กรมประชาสัมพันธ์ และมหาวิทยาลัยศิลปากร (ฉ) ผู้ที่ได้รับพระราชทานมหาวิริยมงกุฎ กรณีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และ (ช) ผู้ที่ได้รับพระราชทานประถมาภรณ์มงกุฎไทย กรณีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่า ภูมิหลังทางสังคมเศรษฐกิจของข้าราชการระดับสูงที่แตกต่างกัน มีผลกระทบต่อความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศแตกต่างกันไปด้วย และความแตกต่างกันดังกล่าวนี้ ปรากฏอยู่ในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ กระทรวง ทบวง และกรม

3.3 ความสัมพันธ์ระหว่างวิถีปฏิบัติทางการบริหารงานบุคคลและความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในระดับประเทศ กระทรวง ทบวง และกรม 93 แห่ง พบว่าตัวแปรวิถีปฏิบัติทางการบริหารงานบุคคลทั้ง 16 ตัวแปรนั้น ทุกตัวมีความสัมพันธ์กับความมุ่งมั่นในการพัฒนาด้วยกันทั้งสิ้น จะผิดแผกกันอยู่บ้าง ก็ตรงที่มีความถี่ของความสัมพันธ์ไม่เท่ากันเท่านั้น ซึ่งรายละเอียดของความสัมพันธ์ดังกล่าว พอจะสรุปได้ดังนี้

(1) ความสัมพันธ์ระหว่างการเคย/ไม่เคยฝึกอบรมในประเทศ และความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพบว่า ข้าราชการระดับสูงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ได้แก่ (ก) ผู้ที่เคยฝึกอบรมในประเทศ กรณีกรมสรรพากร มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยศิลปากร สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ และหน่วยราชการอิสระ (ข) ผู้ที่ไม่เคยฝึกอบรมในประเทศ กรณีสำนักงานนายกรัฐมนตรี สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบในวงราชการ กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมการค้าต่างประเทศ กรมโยธาธิการ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม และสำนักงานพลังงานแห่งชาติ

(2) ความสัมพันธ์ระหว่างการเคย/ไม่เคยฝึกอบรมต่างประเทศ และความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพบว่า ข้าราชการระดับสูงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ได้แก่ (ก) ผู้ที่เคยฝึกอบรมต่างประเทศ กรณีสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมชลประทาน กรมประมง กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กรมพัฒนาชุมชน กรมตำรวจ กรมแรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการและมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ข) ผู้ที่ไม่เคยฝึกอบรมต่างประเทศ กรณีกรมอาเซียน กรมพัฒนาที่ดิน กรมทางหลวง กรมวิทยาศาสตร์บริการ กรมอาชีวศึกษา กรมทรัพยากรธรณี และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

(3) ความสัมพันธ์ระหว่างการเคย/ไม่เคยดูงานในประเทศและความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพบว่า ข้าราชการระดับสูงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ได้แก่ (ก) ผู้ที่เคยดูงานในประเทศ กรณีระดับประเทศ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงการคลัง กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กรมประชาสัมพันธ์ กรมโยธาธิการ กรมแรงงาน สำนักผังเมือง สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท กรุงเทพมหานคร สำนักงานส่งเสริมงาน

ตุลาการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ (ข) ผู้ที่ไม่เคยดูงานในประเทศ กรณีสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ กรมบัญชีกลาง กระทรวงการต่างประเทศ กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม กรมทรัพยากรธรณี และหน่วยราชการอิสระ

(4) ความสัมพันธ์ระหว่างการเคย/ไม่เคยดูงานต่างประเทศและความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพบว่าข้าราชการระดับสูงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ได้แก่ (ก) ผู้ที่เคยดูงานต่างประเทศ กรณีสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงการต่างประเทศ กรมพัฒนาที่ดิน กรมการค้าภายใน สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กรมอาชีวศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (ข) ผู้ที่ไม่เคยดูงานในต่างประเทศ กรณีสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ กรมอาเซียน กรมทางหลวง กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการพลังงาน สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม กรมโรงงานอุตสาหกรรม และสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์

(5) ความสัมพันธ์ระหว่างการเคย/ไม่เคยวิจัยในประเทศและความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพบว่า ข้าราชการระดับสูงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ได้แก่ (ก) ผู้ที่เคยวิจัยในประเทศ กรณีระดับประเทศ กรมบัญชีกลาง กรมวิชาการเกษตร กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการพลังงาน กระทรวงอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และมหาวิทยาลัยมหิดล (ข) ผู้ที่ไม่เคยวิจัย

ในประเทศ กรณีสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

(6) ความสัมพันธ์ระหว่างการเคย/ไม่เคยวิจัยต่างประเทศและความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพบว่าข้าราชการระดับสูงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ได้แก่ (ก) ผู้ที่เคยวิจัยต่างประเทศ กรณีสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมราชทัณฑ์ กรมสามัญศึกษา กรมการแพทย์ ทบวงมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (ข) ผู้ที่ไม่เคยวิจัยต่างประเทศ กรณีกรมทางหลวง และ กรมอนามัย

(7) ความสัมพันธ์ระหว่างการเคย/ไม่เคยสัมมนาในประเทศและความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพบว่าข้าราชการระดับสูงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ได้แก่ (ก) ผู้ที่เคยสัมมนาในประเทศ กรณีระดับประเทศ สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานสถิติแห่งชาติ กรมธนารักษ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมการค้าภายใน กรมที่ดิน กรุงเทพมหานคร วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กรมการแพทย์ กรมโรงงานอุตสาหกรรม และมหาวิทยาลัยมหิดล (ข) ผู้ที่ไม่เคยสัมมนาในประเทศ กรณีสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมเจ้าท่า กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

(8) ความสัมพันธ์ระหว่างการเคย/ไม่เคยสัมมนาต่างประเทศและความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพบว่าข้าราชการระดับสูงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ได้แก่ (ก) ผู้ที่เคยสัมมนาต่างประเทศ กรณีระดับประเทศ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ สำนักงานสถิติแห่งชาติ กรมอาเซียน สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท สำนักงานปลัดกระทรวง

ศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข และกรมอนามัย (ข) ผู้ที่ไม่เคยสัมมนาต่างประเทศ
 กรณีกรมพัฒนาที่ดิน กรมเจ้าท่า กรมทางหลวง สำนักผังเมือง กรมฝึกหัดครูและกรม
 ศิลปากร

(9) ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนครั้งที่ได้เงินเดือนสองชั้นตลอด
 ระยะเวลา 10 ปี และความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพบว่าข้าราชการระดับ
 สูงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ได้แก่ (ก) ผู้ที่ยังได้เงินเดือนสองชั้นมากครั้ง
 เพียงใด ก็ยิ่งมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศสูงมากขึ้นเพียงนั้น กรณีกรมบัญชี
 กลาง กระทรวงการต่างประเทศ กรมอาเซียน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมชล
 ประทาน กรมปศุสัตว์ กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและ
 การพลังงาน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (ข) ผู้ที่ยัง
 ได้เงินเดือนสองชั้นมากครั้งเพียงใด ก็ยิ่งมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศต่ำลงเพียง
 นั้น กรณีกรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมเจ้าท่า สำนักผังเมือง กรมวิทยาศาสตร์บริการ
 วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และกรมทรัพยากร
 ธรรณี (ค) ผู้ที่ได้เงินเดือนสองชั้น 1 ครั้ง กรณีกรมประชาสัมพันธ์ กรมอาชีวศึกษา
 กระทรวงศึกษาธิการ และกรมอนามัย และ (ง) ผู้ที่ได้เงินเดือนสองชั้น 3 ครั้ง กรณี
 กระทรวงอุตสาหกรรม

(10) ความสัมพันธ์ระหว่างเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาเงินเดือน
 สองชั้นและความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพบว่าข้าราชการระดับสูงที่มีความ
 มุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ได้แก่ (ก) ผู้ที่ยังหน่วยราชการใช้ผลงานเป็นเกณฑ์ในการ
 พิจารณาเงินเดือนสองชั้นมากเพียงใด ก็ยิ่งมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศสูงมาก
 ขึ้นเพียงนั้น กรณีระดับประเทศ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน กรม
 สรรพากร กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงยุติธรรม สำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ กระทรวง
 ศึกษาธิการ วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
 มหิดล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช และหน่วยราชการอิสระ (ข) ผู้ที่ยังหน่วย
 ราชการใช้ผลงานเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาเงินเดือนสองชั้นมากเพียงใด ก็ยิ่งมีความ

มุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศต่ำลงเพียงนั้น กรณีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรมควบคุมโรคติดต่อ และกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

(11) ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนครั้งที่ได้เลื่อนระดับตลอดระยะเวลา 10 ปี และความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพบว่าข้าราชการระดับสูงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ได้แก่ (ก) ผู้ที่ได้เลื่อนระดับมากครั้งเพียงใด ก็ยังมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศสูงมากขึ้นเพียงนั้น กรณีระดับประเทศ กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม สำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ข) ผู้ที่ยังได้เลื่อนระดับมากครั้งเพียงใด ก็ยังมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศต่ำลงเพียงนั้น กรณีกระทรวงการต่างประเทศ กรมพัฒนาที่ดิน กรมเจ้าท่า และสำนักงานพลังงานแห่งชาติ (ค) ผู้ที่ได้เลื่อนระดับ 3 ครั้งตลอดระยะเวลา 10 ปี กรณีกรมการค้าต่างประเทศ และ (ง) ผู้ที่ได้เลื่อนระดับ 4 ครั้งตลอดระยะเวลา 10 ปี กรณีกรมโยธาธิการ

(12) ความสัมพันธ์ระหว่างการถึง/ยังไม่ถึงเกณฑ์ที่จะเลื่อนระดับและความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพบว่าข้าราชการระดับสูงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศได้แก่ (ก) ผู้ที่ถึงเกณฑ์ที่จะเลื่อนระดับแล้ว กรณีกระทรวงการต่างประเทศ กรมอาเซียน กรมประมง กรมทางหลวง กรมการค้าต่างประเทศ สำนักผังเมือง กระทรวงยุติธรรม กรมวิทยาศาสตร์บริการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และกรมโรงงานอุตสาหกรรม (ข) ผู้ที่ยังไม่ถึงเกณฑ์ที่จะเลื่อนระดับ กรณีระดับประเทศ สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ กรมประชาสัมพันธ์ กระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง สำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กรมสามัญศึกษา กระทรวงยุติธรรม

(13) ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนครั้งที่เลื่อนตำแหน่งตลอดระยะเวลา 10 ปี และความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพบว่าข้าราชการระดับสูงที่มี

ความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ได้แก่ (ก) ผู้ที่ยังได้เลื่อนตำแหน่งมากครั้งเพียงใด ก็ยิ่งมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศสูงมากขึ้นเพียงนั้น กรณีกรมบัญชีกลาง กรมอาเซียน สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงคมนาคม สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมที่ดิน มหาวิทยาลัยขอนแก่น และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ข) ผู้ที่ยังได้เลื่อนตำแหน่งมากครั้งเพียงใด ก็ยิ่งมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศต่ำลงเพียงนั้น กรณีสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมการค้าภายใน กรมศิลปากร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ (ค) ผู้ที่ได้เลื่อนตำแหน่ง 1 ครั้งตลอดระยะเวลา 10 ปี กรณีกรมโยธาธิการ (ง) ผู้ที่ได้เลื่อนตำแหน่ง 3 ครั้งตลอดระยะเวลา 10 ปี กรณีกรมประชาสัมพันธ์ และ (จ) ผู้ที่ได้เลื่อนตำแหน่ง 4 ครั้ง ตลอดระยะเวลา 10 ปี กรณีกรมสรรพสามิต

(14) ความสัมพันธ์ระหว่างการถึง/ยังไม่ถึงเกณฑ์ที่จะเลื่อนตำแหน่งและความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพบว่าข้าราชการระดับสูงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศได้แก่ (ก) ผู้ที่ถึงเกณฑ์ที่จะเลื่อนตำแหน่งแล้ว กรณีระดับประเทศ สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน กระทรวงการคลัง กรมบัญชีกลาง กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงคมนาคม กรมการขนส่งทางบก กรมการค้าต่างประเทศ กรมการค้าภายใน กระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง กรมตำรวจ กรมราชทัณฑ์ กรมอัยการ สำนักผังเมือง สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ (ข) ผู้ที่ยังไม่ถึงเกณฑ์ที่จะเลื่อนตำแหน่ง กรณีกรมประชาสัมพันธ์ กระทรวงการต่างประเทศ กรุงเทพมหานคร กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และมหาวิทยาลัยรามคำแหง

(15) ความสัมพันธ์ระหว่างการเคย/ไม่เคยโยกย้ายและความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพบว่าข้าราชการระดับสูงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศได้แก่ (ก) ผู้ที่เคยโยกย้าย กรณีระดับประเทศ สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง

การคลัง สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กรมการค้าภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมที่ดิน กระทรวงยุติธรรม สำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ กรมการฝึกหัดครู สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม กรมโรงงานอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ข) ผู้ที่ไม่เคยโยกย้าย กรณีสำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรมประชาสัมพันธ์ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กรมทรัพยากรธรณีวิทยา มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (16) ความสัมพันธ์ระหว่างเกณฑ์การลงโทษทางวินัยและความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพบว่าข้าราชการระดับสูงที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศได้แก่ (ก) ผู้ที่หน่วยราชการลงโทษทางวินัยตามโทษานุโทษ กรณีกรมแรงงาน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (ข) ผู้ที่หน่วยราชการลงโทษทางวินัยที่ไม่เป็นไปตามโทษานุโทษ กรณีกรมบัญชีกลาง กรมที่ดิน กรมโยธาธิการ และกรมทรัพยากรธรณี

จากข้อมูลข้างต้น จะเห็นได้ว่าหากประสงค์จะทำให้ข้าราชการระดับสูงมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศแล้ว กระทรวง ทบวง และกรม อาจจะต้องเลือกวิถีปฏิบัติทางการบริหารงานบุคคล ทั้งที่เหมือนกันและแตกต่างกันหลายประการด้วยกัน

3.4 ปัญหาของหน่วยราชการไทยทั้ง 93 แห่ง

จากการสำรวจจุดปัญหาต่าง ๆ ของหน่วยราชการทั้ง 93 แห่ง พบว่าปัญหาที่ร้ายแรงมากที่สุด 4 ปัญหาแรก ได้แก่ (1) ปัญหาการขาดความคิดริเริ่ม ร้อยละ 57.0 (2) ปัญหาการขาดการฝึกอบรม ร้อยละ 40.8 (3) ปัญหาการขาดมูลเหตุจูงใจในการทำงาน ร้อยละ 1.1 และ (4) ปัญหาการทำงานเป็นทีม ร้อยละ 1.1 ซึ่งปัญหาเหล่านี้ควรจะได้รับการพิจารณาแก้ไขไว้เสียแต่เนิ่น ๆ

4. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้พอสรุปและเสนอแนะได้ดังนี้คือ (1) ข้าราชการระดับสูงของไทยในหน่วยราชการทั้ง 93 แห่ง มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศอยู่ในระดับสูง ซึ่งการค้นพบครั้งนี้มีลักษณะตรงกันข้ามกับที่นักวิชาการและนักปฏิบัติราชการทั้งของไทยและต่างประเทศได้กล่าวหาข้าราชการระดับสูงเอาไว้ว่า เป็นบุคคลที่ไม่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาหรือต่อต้านการพัฒนา ซึ่งการกล่าวหาเช่นนั้นมิได้มีพื้นฐานอยู่บนข้อมูลเชิงประจักษ์ หากแต่ใช้สามัญสำนึกหรือความรู้สึกส่วนตัวเป็นที่ตั้ง (2) ตัวแปรภูมิหลังทางสังคม เศรษฐกิจ และวิธีปฏิบัติทางการบริหารงานบุคคลทุกตัวมีความสัมพันธ์กับความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศของข้าราชการระดับสูง จะผิดแผกอยู่บ้างก็ตรงที่ความถี่ของความสัมพัทธ์ไม่เท่ากัน ซึ่งจากการค้นพบครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าวิธีการแก้ปัญหาการบริหารงานบุคคลของไทยจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลทั้งในระดับประเทศ กระทรวง ทบวง และกรม และต้องใช้วิธีการดังกล่าวหลาย ๆ วิธี จะใช้บรรทัดฐานเดียวกันทั่วประเทศหาได้ไม่ นอกจากนี้จะเห็นได้ว่า การบริหารงานบุคคลเป็นเครื่องมือที่สำคัญในอันที่สรรหาและเก็บรักษาบุคคลากรที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศได้อย่างไรและจากแหล่งใดบ้าง (3) ปัญหาที่ร้ายแรงที่สุดของการบริหารงานบุคคลของไทย ได้แก่ ปัญหาการขาดความคิดริเริ่ม การขาดการฝึกอบรม การขาดมูลเหตุจูงใจการทำงาน และปัญหาการทำงานเป็นทีม ซึ่งปัญหาเหล่านี้หน่วยราชการควรจะพิจารณาหาทางแก้ไขได้แต่เนิ่น ๆ เพราะนอกจากจะเป็นผลเสียต่อขวัญและกำลังใจของข้าราชการระดับสูงแล้วยังอาจเป็นผลเสียต่อผลิตภาพและประโยชน์ของทางราชการโดยส่วนรวมได้ (4) การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้ควรจะใช้ข้อมูลของข้าราชการระดับอื่นๆ ด้วย เช่น ข้อมูลจากข้าราชการระดับ 6 ลงมา และข้อมูลจากรัฐวิสาหกิจ หรือธุรกิจเอกชนด้วย ทั้งนี้ก็เพราะว่าการพัฒนาประเทศนั้น เป็นผลพวงจากการร่วมมือของบุคคลทุก ๆ ฝ่าย